

FORDELING & LEVEVILKÅR 2022 15. juni 2022

TEMA

Udarbejdet af
Sune Caspersen
Chefanalytiker

Færre børn vokser op i fattigdom i de senere år

På trods af at antallet af børn i familier under fattigdomsgrænsen nu har været faldende tre år i træk, er der fortsat store kommunale forskelle i udbredelsen af børnefattigdom. I den kommune, hvor flest børn lever i relativ fattigdom, Lolland Kommune, er det op mod hvert tiende barn, der er fattig. I de kommuner, hvor børnefattigdom er et sjældent fænomen, som Allerød Kommune, er det blot én ud af ca. 50 børn.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Der er store kommunale forskelle i udbredelsen af børnefattigdom. I Lolland Kommune er det op mod hvert tiende barn, hvis familie lever under fattigdomsgrænsen, mens det Allerød er én ud af ca. 50 børn, der er fattig.
- Året 2020 bød på et fald i antallet af fattige personer og børn i familier under fattigdomsgrænsen. Der er 241.700 relativt fattige personer i alt, hvoraf 56.500 er børn.
- Det er ikke alle fattige børnefamilier, der er i ydelsessystemet. De 16.800 børn, hvis familie er relativt fattig, men ikke er i berøring med ydelsessystemet, har typisk en forsørger med nogen, om end svag, tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Opgørelsen af relativ fattigdom tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks SDG-indikator, som er udviklet til at følge op på FN's verdensmål nr. 1 om at reducere fattigdom.

Selvom coronakrisens indtræden i 2020 bød på store fyringsrunder og flere på offentlig forsørgelse, har den danske samfundsmodel tydeligt vist sin styrke til at kunne holde hånden under os alle i krisetid med et solidt økonomisk sikkerhedsnet, trepartsaftaler, der holdt hånden under tusindvis af arbejdspladser og ikke mindst et fald i antallet af relativt fattige personer. Det fremgår af Figur 1, som viser, at antallet af relativt fattige personer faldt fra ca. 250.100 i 2019 til 241.700 i 2020.

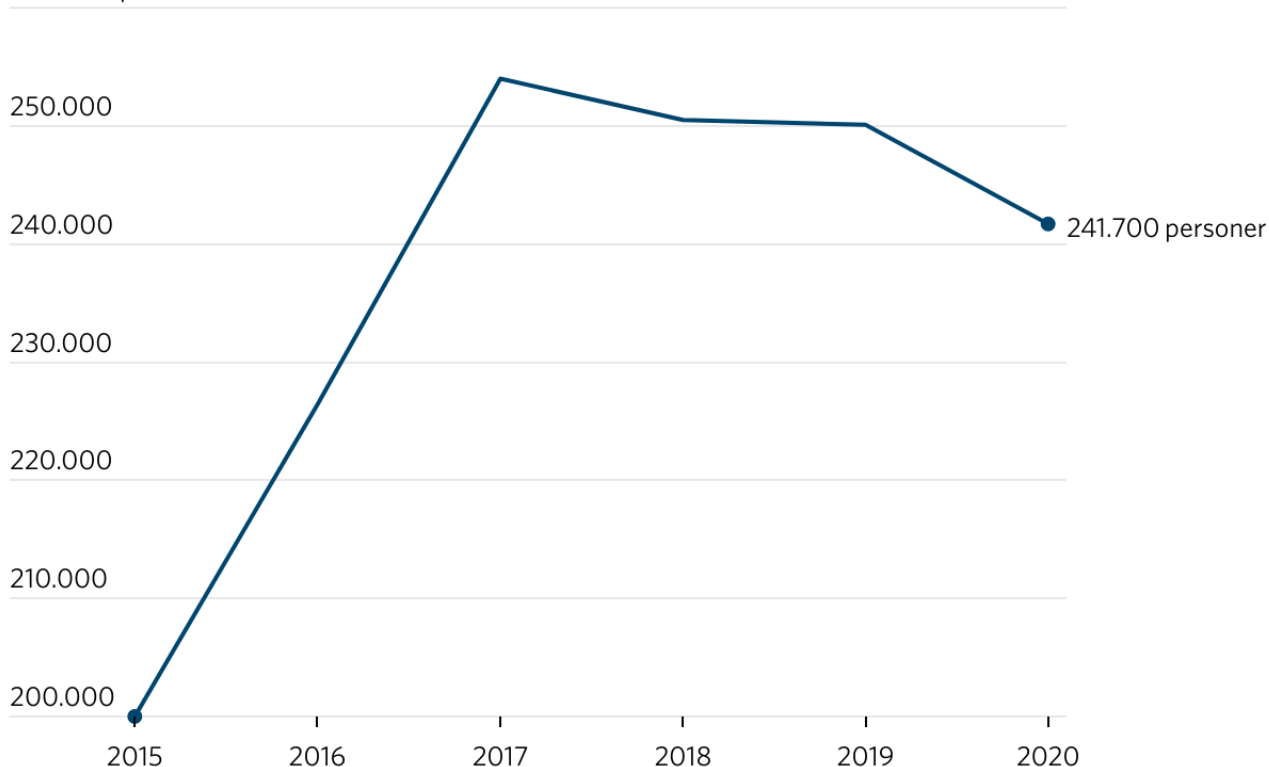
Definitionen på fattigdom tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks opfølgning på FN's verdensmål nr. 1 om at reducere fattigdommen. Her har Danmarks Statistik udviklet et mål for relativ fattigdom. Målet er en videreudvikling af den tidligere officielle fattigdomsgrænse, der blev vedtaget i 2013 på baggrund af ekspertudvalget om fattigdoms anbefalinger og senere afskaffet af Venstre-regeringen i 2015. Læs mere om fattigdomsgrænsen i bilaget nederst.

FIGUR 1

Fald i antal relativt fattige i 2020

Figuren viser udviklingen i antallet af relativt fattige personer i alt på baggrund af Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom.

260.000 personer

Anm.: Opgørelsen af relativ fattigdom er i 2020 påvirket af særlige COVID-19-relaterede engangsudbetalinger.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Den relative fattigdomsgrænse tager udgangspunkt i medianindkomsten, altså den midterste indkomst i Danmark, hvor halvdelen af befolkningen har lavere indkomst og den anden halvdel har højere indkomst. Man er fattig, hvis man har en indkomst på under 50 pct. af medianindkomsten i ét år. Hvis man har formue over en vis størrelse eller er studerende, tæller man dog ikke med som fattig.

Historisk set har niveauet for den relative fattigdomsgrænse været i ret tæt overensstemmelse med opgjorte minimumsbudgetter for at kunne opretholde et nødvendigt men beskedent forbrug. Der er dog særlige forhold, der kan have påvirket minimumsbudgettet i 2020 (og ligeledes 2021). Det drejer sig bl.a. om hjemsendelse af børn, begrænsede muligheder for rekreation og ferie, samt særlige engangsudbetalinger, der isoleret set påvirker den opgjorte medianindkomst og derfor også den relative

fattigdomsgrænse. Af disse årsager bør opgørelsen af relativ fattigdom i 2020 tolkes med visse forbehold, om end opgørelsen fortsat er valid og anvendelig.

Det er ikke afgørende, om den relative fattigdomsgrænse er i overensstemmelse med opgjorte minimumsbudgetter, da relativ fattigdom er udtryk for, om man på baggrund af sin indkomst har mulighed for at føre en tilværelse, der tilnærmelsesvis ligner den typiske i samfundet. Særlige engangsudbetalinger har nemlig – på trods af at være midlertidig – en meget målbar effekt på forbruget og dermed også den typiske tilværelse blandt familier i Danmark.

Den tidligere officielle fattigdomsgrænse krævede, at man lå under grænsen tre år i træk for at tælle med i opgørelsen som "økonomisk fattig". Den nuværende indikator for relativ fattigdom, som Danmarks Statistik har udviklet, kræver kun ét år i fattigdom for at tælle med. Den gamle definition er derfor mere robust end den nuværende over for udsving og særlige forhold, der kun vedrører enkelte år, da den måler på det, man kan kalde vedvarende fattigdom. Der er dog ligeledes ulemper ved et sådan mål, da udviklingen fra år til år kan være svær at tolke, når det kan tage flere år, før en ændring ude i samfundet giver udslag i ændrede fattigdomstal.

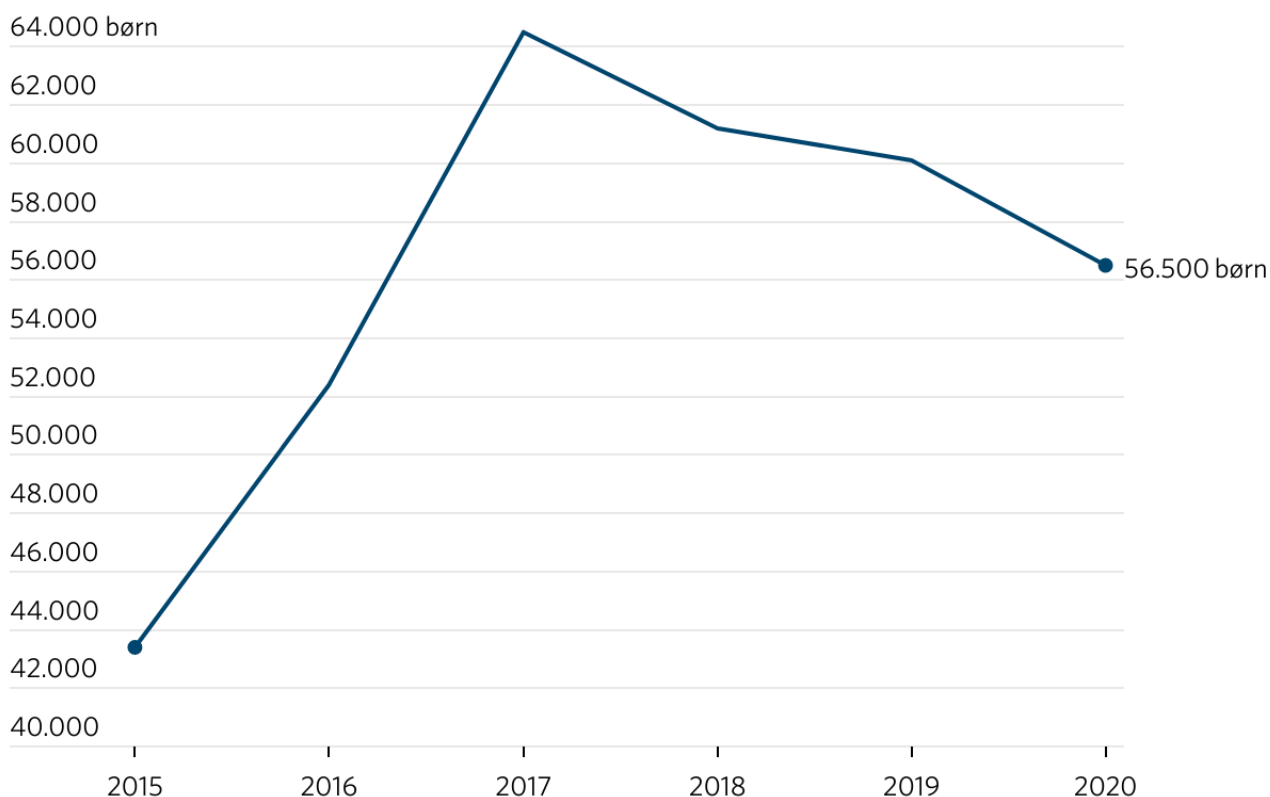
Færre børn vokser nu op i fattigdom

Som det fremgår af Figur 2, er antallet af børn under fattigdomsgrænsen nu faldet til 56.500. Denne udvikling skal ses i lyset af, at antallet af relativt fattige børn toppede med 64.500 i 2017. Det skete efter to års voldsomme stigninger fra 2015 til 2017. På trods af, at vi nu har haft tre år i træk med et faldende antal børn under fattigdomsgrænsen, er der fortsat flere fattige børn end i 2016.

FIGUR 2

Færre børn under fattigdomsgrænsen i 2020

Figuren viser udviklingen i antallet af relativt fattige børn under 18 år på baggrund af Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom.

Anm.: Opgørelsen af relativ fattigdom er i 2020 påvirket af særlige COVID-19-relaterede engangsudbetalinger.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

De særlige engangsudbetalinger i 2020, som vedrører udbetaling af tre ugers indefrosne feriepenge samt det skattefrie engangstilskud på 1.000 kr. til overførselsmodtagere, har som tidligere nævnt påvirket ikke blot familiernes indkomster, men også den opgjorte medianindkomst og dermed den relative fattigdomsgrænse. I 2020 var den typiske husstandsækvivalerede disponible indkomst på 264.600 kr. Fraregner man de særlige engangsudbetalinger er tallet noget lavere, nemlig på 260.100 kr.

I Figur 3 fremgår, hvor stor effekt de særlige engangsudbetalinger har på antallet af relativt fattige børn under 18 år. Der er både indregnet den direkte effekt på familiernes indkomster samt den afledte effekt på fattigdomsgrænsen. Tallene er beregnet af Danmarks Statistik.

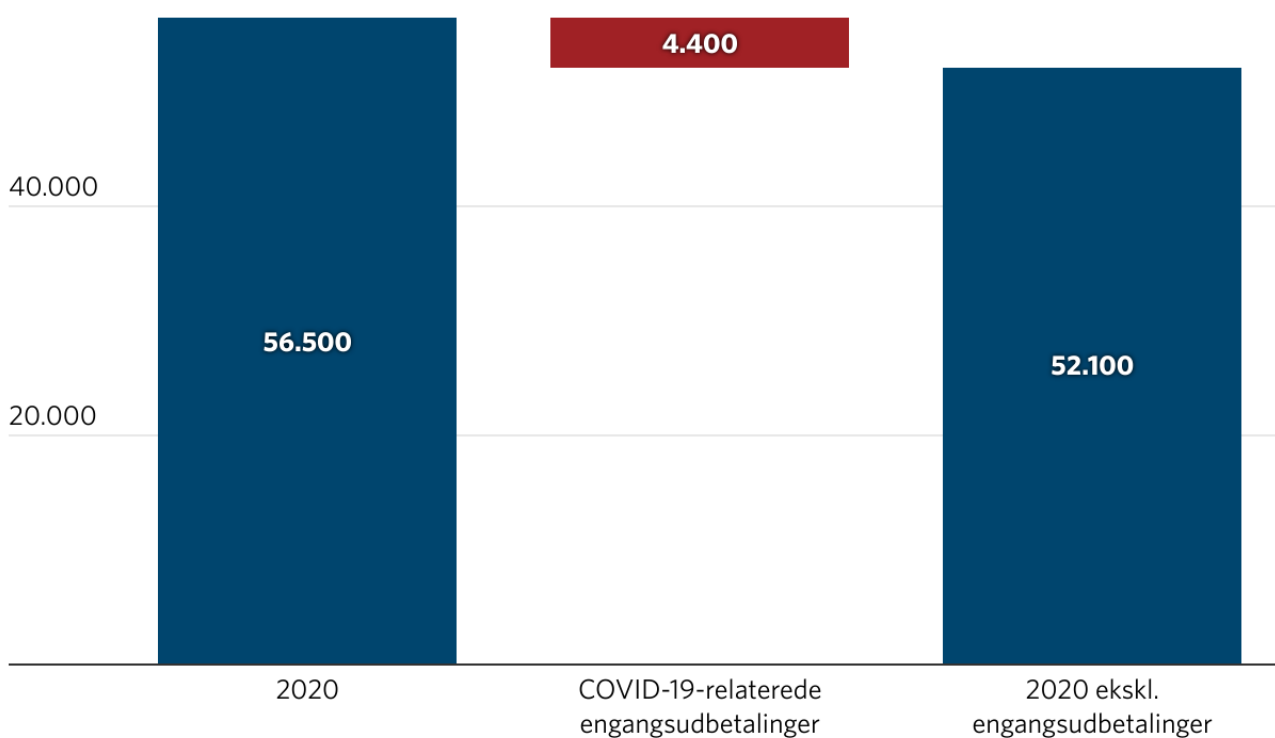
I 2020 havde antallet af relativt fattige børn isoleret set været 4.400 lavere i fravær af de særlige engangsudbetalinger. I givet fald havde antallet af relativt fattige børn været 52.100. Det er en markant forskel, som skal tilskrives den store påvirkning af medianindkomsten fra engangsudbetalingerne, der medfører, at fattigdomsgrænsen er ca. 2.200 kr. højere end ved et fravær af disse udbetalinger.

FIGUR 3

4.400 færre fattige børn, hvis ikke for engangsudbetalinger

Figuren viser antallet af relativt fattige børn under 18 år i 2020 samt en kontrafaktisk beregning af antallet, hvis de covid-19-relaterede engangsudbetalinger, feriepenge og skattefrit engangstilskud til ydelsesmodtagere, ikke havde fundet sted.

60.000 børn

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Antallet af fattige børn falder i de fleste kommuner - men ikke alle

Figur 4 viser, hvordan antallet af relativt fattige børn har udviklet sig fra 2019 til 2020 i hver kommune. I tre ud af fire kommuner, altså størstedelen, er antallet af fattige børn faldet i det seneste år. I otte kommuner er tallet uændret, mens der i 14 kommuner er tale om en mindre stigning.

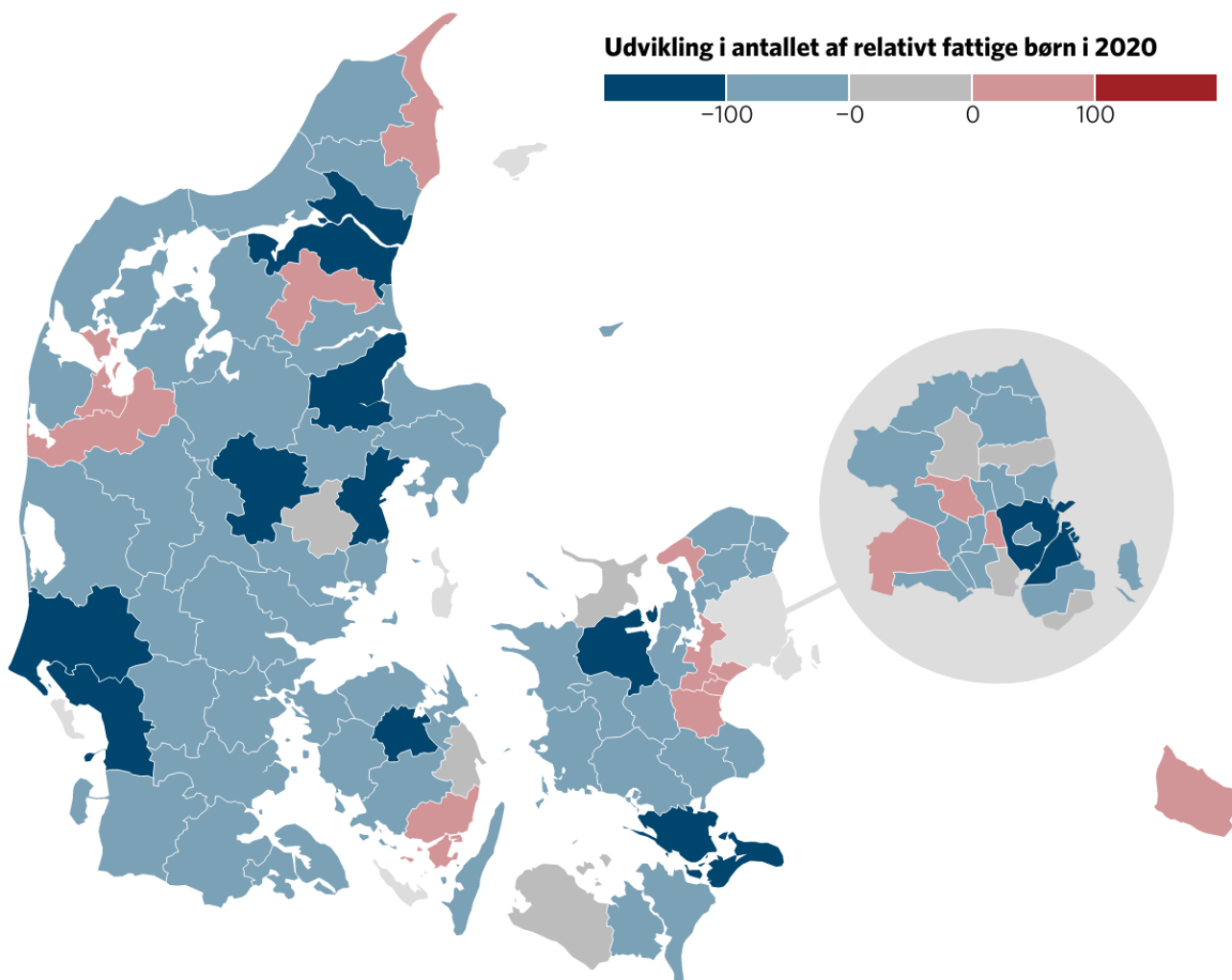
De mørkeblå kommuner er der, hvor antallet af fattige børn er faldet mest i det seneste år. Det drejer sig bl.a. om de store byer, København, Aarhus, Odense og Aalborg. I alt ti kommuner har oplevet at antallet af fattige børn er faldet med over 100.

I de lyserøde kommuner er antallet af fattige børn derimod steget fra 2019 til 2020. Der er dog ingen kommuner, hvor antallet er steget med over 100. Køge Kommune har oplevet den største stigning i antallet af relativt fattige børn på 70, mens Bornholm og Roskilde tilsvarende har set en stigning på 50.

FIGUR 4

Færre fattige børn i de fleste kommuner

Figuren viser udviklingen i antallet af børn under 18 år i familier under fattigdomsgrænsen i 2020.

Anm.: Kommunerne Ærø, Samsø, Fanø og Læsø er udeladt af diskretionshensyn. Bopælskommune opgjort pr. 1. januar 2021.
Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Der er store kommunale forskelle i udbredelsen af børnefattigdom. I nogle kommuner er det op mod hvert tiende barn, hvis familie lever under fattigdomsgrænsen, mens det i andre er et langt sjældnere fænomen. Figur 5 viser, hvordan andelen af børn i hver kommune, der er under fattigdomsgrænsen, varierer på tværs af kommunerne.

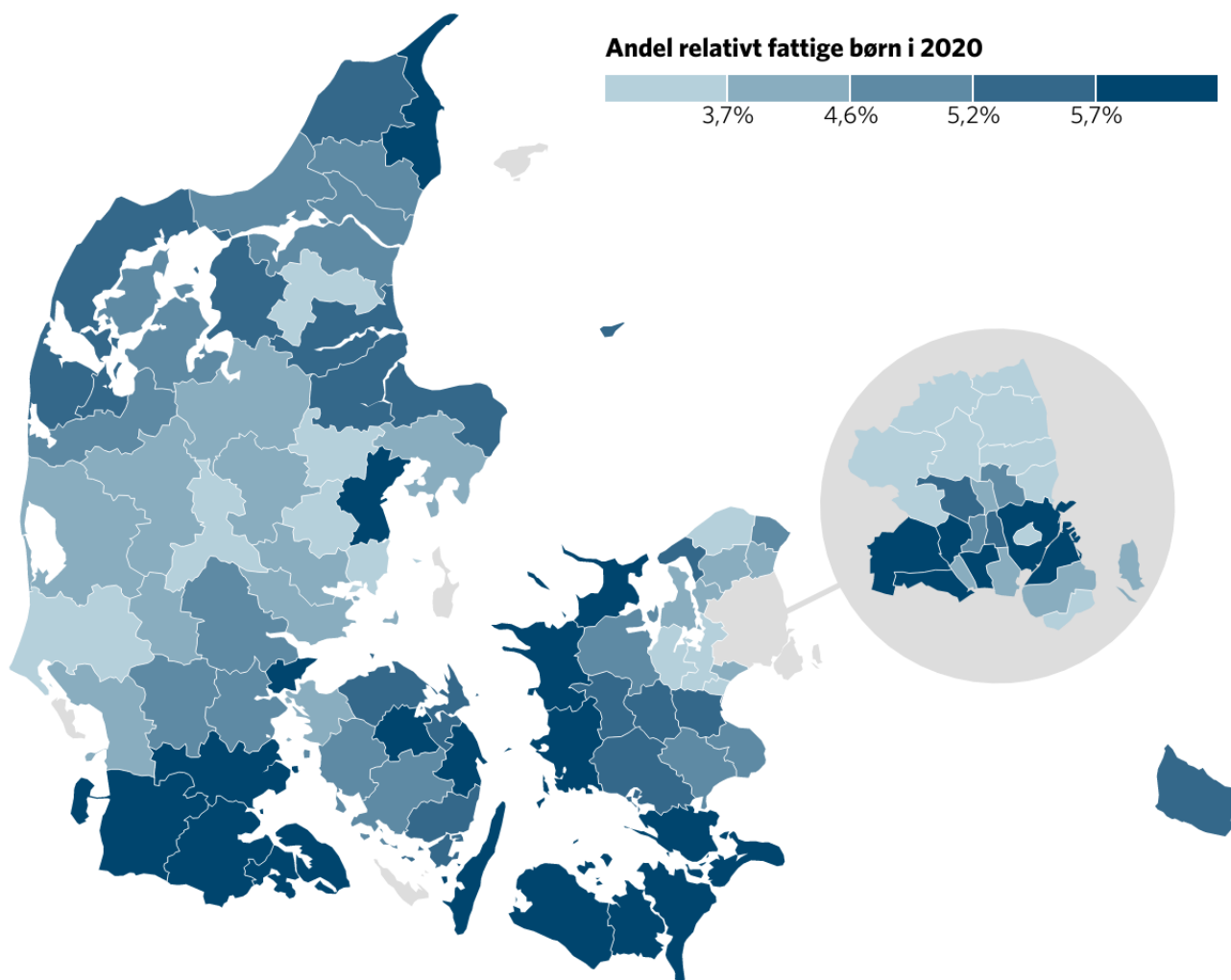
I de mørkeblå kommuner er andelen af fattige børn relativt størst, mens de lyseblå kommuner er der, hvor børnefattigdom er mindst udbredt. På Vest- og Sydsjælland, i Syddjylland og på den københavnske

vestegn, lever relativt mange børn i familier under fattigdomsgrænsen. Andelen af fattige børn er også relativt høj i de tre store byer, København, Aarhus og Odense. Omvendt er der i Nordsjælland, flere omegnskommuner til København og en række kommuner i Øst- og Midtjylland relativt få fattige børn.

FIGUR 5

Store kommunale forskelle i omfanget af børnefattigdom

Figuren viser, hvor stor en andel af børn under 18 år, hvis familie er under fattigdomsgrænsen.

Anm.: Kommunerne Ærø, Samsø, Fanø og Læsø er udeladt af diskretionshensyn. Bopælskommune opgjort pr. 1. januar 2021.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Af Tabel 1 fremgår de ti kommuner, hvor andelen af relativt fattige børn er størst. Lolland Kommune har den højeste andel med 9,7 pct. af børn i kommunen, der er relativt fattige. Her er antallet af fattige børn

uændret ift. sidste år, mens andelen er steget en anelse som følge af, at der er færre børn under 18 år i kommunen.

Brøndby Kommune er nummer to på listen med en andel på 9,1 pct. Her er der sket et betydeligt fald i antal såvel som andel børn i familier under fattigdomsgrænsen over det seneste år. I Guldborgsund Kommune, hvor andelen af fattige børn er tredjehøjst, er der ligeledes færre fattige børn i 2020 end i 2019. Her er andelen faldet med 0,8 procentpoint til nu at være 8,4 pct.

TABEL 1

Knap hver tiende barn er fattigt i nogle kommuner

Tabellen viser de 10 kommuner med den højeste andel relativt fattige børn.

Side 1 af 10

Kommune	Andel fattige børn	Antal fattige børn	Udvikling i andel 2019-2020	Udvikling i antal 2019-2020
Lolland	9,7%	600	0,2 pct.-point	0
Brøndby	9,1%	660	-0,9 pct.-point	-70
Guldborgsund	8,4%	840	-0,8 pct.-point	-90
Slagelse	8,1%	1.180	-0,1 pct.-point	-20
Odsherred	7,8%	390	0,3 pct.-point	0
Langeland	7,7%	130	-0,3 pct.-point	-10
Høje-Taastrup	7,3%	800	0,2 pct.-point	30
Odense	7,0%	2.630	-0,6 pct.-point	-240
Ishøj	6,9%	350	-1,1 pct.-point	-50
Haderslev	6,9%	730	-0,2 pct.-point	-30
Hele landet	5,0%	56.490	-0,3 pct.-point	-3.590

Anm.: Kommunerne Ærø, Samsø, Fanø og Læsø er udeladt af diskretionshensyn. Bopælskommune opgjort pr. 1. januar 2021.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabel 2 viser de ti kommuner, hvor andelen af relativt fattige børn er lavest. Der er i alt otte kommuner, hvor andelen af børn under fattigdomsgrænsen er under tre pct. De kommuner befinder sig omkring København, i Nordsjælland og omkring Aarhus.

Allerød Kommune har den laveste andel relativt fattige børn på 2,1 pct. Det er en forbedring ift. sidste år på 0,2 procentpoint. I Dragør Kommune, der i år er nummer to på listen, og som tidligere har haft den laveste andel børn under fattigdomsgrænsen, har det seneste år ikke budt på nogen ændringer. Andelen er således fortsat på 2,2 pct. Herefter følger Egedal Kommune, hvor andelen af relativt fattige børn er faldet med hele 0,5 procentpoint i det seneste år, så kommunen nu ligger side om side med Dragør på 2,2 pct.

TABEL 2

Få fattige børn i Nordsjælland og dele af Østjylland

Tabellen viser de 10 kommuner med den laveste andel relativt fattige børn.

Side 1 af 10 >

Kommune	▲ Andel fattige børn	Antal fattige børn	Udvikling i andel 2019-2020	Udvikling i antal 2019-2020
Allerød	2,1%	130	-0,2 pct.-point	-10
Dragør	2,2%	70	0,0 pct.-point	0
Egedal	2,2%	230	-0,5 pct.-point	-50
Skanderborg	2,4%	380	-0,1 pct.-point	0
Gentofte	2,5%	400	0,0 pct.-point	-10
Favrskov	2,8%	320	-0,2 pct.-point	-30
Odder	2,8%	140	-0,9 pct.-point	-40
Rudersdal	2,9%	380	-0,3 pct.-point	-30
Roskilde	3,0%	560	0,2 pct.-point	50
Lyngby-Taarbæk	3,1%	370	0,0 pct.-point	0
Hele landet	5,0%	56.490	-0,3 pct.-point	-3.590

Anm.: Kommunerne Ærø, Samsø, Fanø og Læsø er udeladt af diskretionshensyn. Bopælskommune opgjort pr. 1. januar 2021.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Ikke alle fattige børnefamilier er i ydelsessystemet

Det er ikke alle børn i familier under fattigdomsgrænsen, hvis familie modtager kontanthjælp eller andre forsørgelsesydelse. Det fremgår af Tabel 3, som viser, hvor mange af børnene, der har oplevet, at en forsørger i familien har modtaget kontanthjælpslignende ydelser eller andre forsørgelsesydelse i mindst fire uger i løbet af året. SU-modtagere er ikke medregnet i de andre ydelser, da SU ikke er en forsørgelsesydelse på lige fod med f.eks. ressourceforløbsydelse.

Over halvdelen af børnene i de fattigdomsramte familier i 2020 har haft en forsørger på kontanthjælp eller andre forsørgelsesydelse mindst halvdelen af året. For knap 21.000 af de ca. 56.500 relativt fattige børn har en forsørger været på kontanthjælp mindst halvdelen af året, mens der for ca. 12.600 har været tale om andre ydelser, herunder førtidspension, ressourceforløb, dagpenge mv. Derudover har nogle af familierne modtaget kontanthjælp eller andre ydelser i mindst fire uger, men mindre end halvdelen af året.

16.800 af de relativt fattige børn i 2020 har dog ikke oplevet, at en forsørger har modtaget nogen forsørgelsesydelse i mindst fire uger i løbet af året. Der er tale om ca. 30 pct. af alle børn i familier under fattigdomsgrænsen. Antallet af børn i denne gruppe var stigende frem til 2019, hvorefter antallet faldt en smule i 2020. Udviklingen er altså ikke fuldstændig parallel med det overordnede antal relativt fattige børn.

En del af forklaringen skyldes indførelsen af bl.a. kontanthjælpsloftet i 2016 med fuld virkning i 2017, 225-timersreglen samt integrationsydelse og senere SHO-ydelser - tiltag, der isoleret set medførte, at flere i kontanthjælpssystemet kom under fattigdomsgrænsen. I takt med de gode konjunkturer i de senere år har flere forladt kontanthjælpssystemet, hvilket har nedbragt antallet af relativt fattige børn i denne gruppe markant.

Relativt mange fattige børnefamilier er ikke i ydelsessystemet

Tabellen viser, hvordan antallet af børn i familier under fattigdomsgrænsen har udviklet sig opdelt på, om familien har været i berøring med kontanthjælpssystemet eller andre ydelser.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mindst 4 ugers kontanthjælp	19.070	26.940	37.750	32.670	29.620	23.890
- Heraf modtaget kontanthjælp mindst halvdelen af året	16.580	24.240	33.910	28.970	25.720	20.930
Mindst 4 uger på andre ydelser	10.750	11.470	12.020	12.470	13.180	15.620
- Heraf modtaget andre ydelser mindst halvdelen af året	8.150	8.760	9.830	9.980	10.440	12.590
Ikke modtaget nogen ydelse mindst 4 uger	13.300	13.610	14.400	15.790	17.050	16.800
I alt	43.430	52.370	64.450	61.160	60.080	56.490

Anm.: Ikke hjemmeboende børn under 18 år indgår under "I alt", men indgår ikke i nogen af ydelsesgrupperne.

Tablet: • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

I Figur 6 har vi på baggrund af en klyngeanalyse af de fattige børnefamilier, der ikke er i ydelsessystemet, undersøgt om der er særlige karakteristika, der kendetegner gruppen. Klyngeanalysen er foretaget på baggrund af detaljerede oplysninger om beskæftigelsesomfang, familietype og studieaktivitet.

Hvad er en klyngeanalyse?

En klyngeanalyse er en statistisk metode, der f.eks. kan bruges til at gruppere individer på baggrund af registeroplysninger om deres familie- og beskæftigelsesforhold.

Med metoden grupperes individer med karakteristika, der i overvejende grad ligner eller ligger tæt op ad hinanden, på baggrund af en algoritme. Det er den euklidiske afstand fra klyngecentroiderne til observationerne, der danner grundlag for algoritmen og opdelingen i klynger. Alle variable, der indgår i klyngeanalysen, er standardiseret, for at undgå større påvirkning fra variable med højere varians.

Overordnet kan der identificeres fire klynger i gruppen af fattige børnefamilier, der ikke er i ydelsessystemet. Parfamilier med svag arbejdsmarkedstilknytning, bl.a. i form af løse ansættelser i løbet af året eller udøvelse af selvstændig virksomhed med ringe resultater, udgør den største klynge på 41 pct. af gruppen. Den næststørste klynge er enlige med ligeledes svag arbejdsmarkedstilknytning, som udgør 37 pct. af gruppen. Til sammen udgør de to klynger fire ud af fem fattige børn i gruppen.

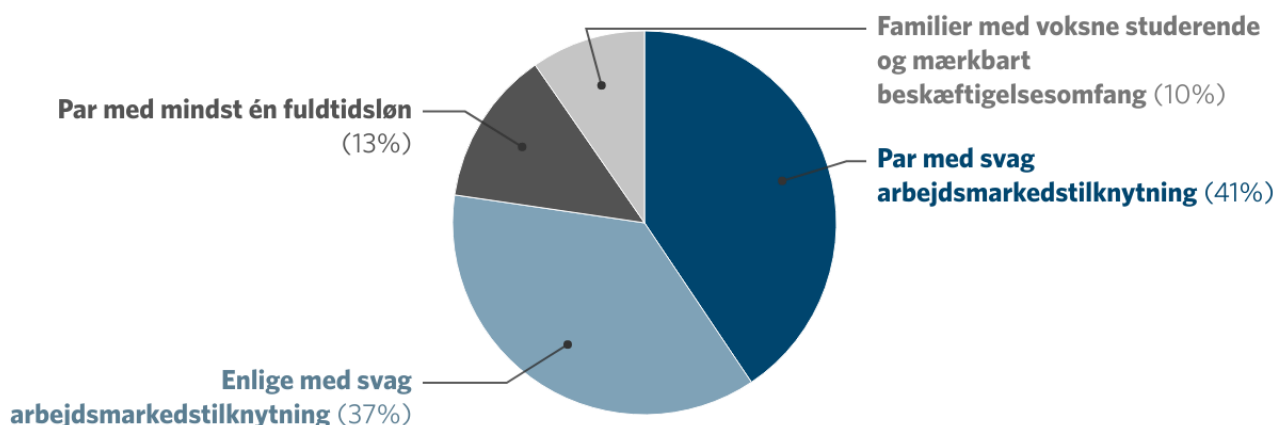
Derudover kan der umiddelbart identificeres to mindre klynger. Parfamilier med mindst én fuldtidsbeskæftiget udgør 13 pct. af gruppen. Denne klynge er dog karakteriseret ved at der er relativt mange børn i familierne, hvilket trækker deres forbrugsmuligheder ned relativt til familier med færre børn. Den mindste klynge på ti pct. udgøres af familier med voksne studerende med et vist beskæftigelsesomfang.

I udgangspunktet indgår familier med voksne studerende ikke i gruppen af relativt fattige, men denne betingelse bortfalder, hvis en voksen studerende er beskæftiget mindst 950 timer i løbet af året svarende til at være fuldtidsbeskæftiget mindst halvdelen af året. Derudover kan parfamilier indgå, hvor den ene voksne er studerende, mens den anden ikke er og samtidig har højere indkomst end den studerende. Det er dog værd at bemærke, at der er tale om en relativt lille gruppe – under tre pct. – ift. det samlede antal børn i familier under fattigdomsgrænsen.

FIGUR 6

Fire ud af fem fattige børnefamilier uden ydelser har løs tilknytning til arbejdsmarkedet

Figuren viser, hvilke 4 klynger, der er identificeret blandt de fattige børnefamilier, der ikke er berøring med ydelsessystemet mindst 4 uger i løbet af et år.

Grafik: • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Når fattigdom bliver en vedvarende tilstand

Fattigdom kan måles på forskellig vis, og den af Danmarks Statistik udviklede SDG-indikator for relativ fattigdom er derfor én blandt flere relevante opgørelser, når vi taler om udbredelsen af fattigdom i Danmark, og hvordan den har udviklet sig. Som tidligere nævnt fik Danmark i 2013 en officiel fattigdomsgrænse, som dog blev afskaffet blot to år senere. AE er fortsat med at regne på omfanget af fattigdom efter denne definition, som særligt adskiller sig fra den nye SDG-indikator for relativ fattigdom ved at måle på udbredelsen af vedvarende økonomisk fattigdom.

Den afgørende forskel på det nye og det gamle mål er, hvor mange år, man skal være under fattigdomsgrænsen for at tælle med i opgørelsen. Med den nye SDG-indikator for relativ fattigdom tæller man med efter et år i relativ fattigdom, mens det tidligere officielle mål krævede, at man var under fattigdomsgrænsen tre år i træk for at blive talt med. Det gamle mål var således et mål for mere vedvarende fattigdom.

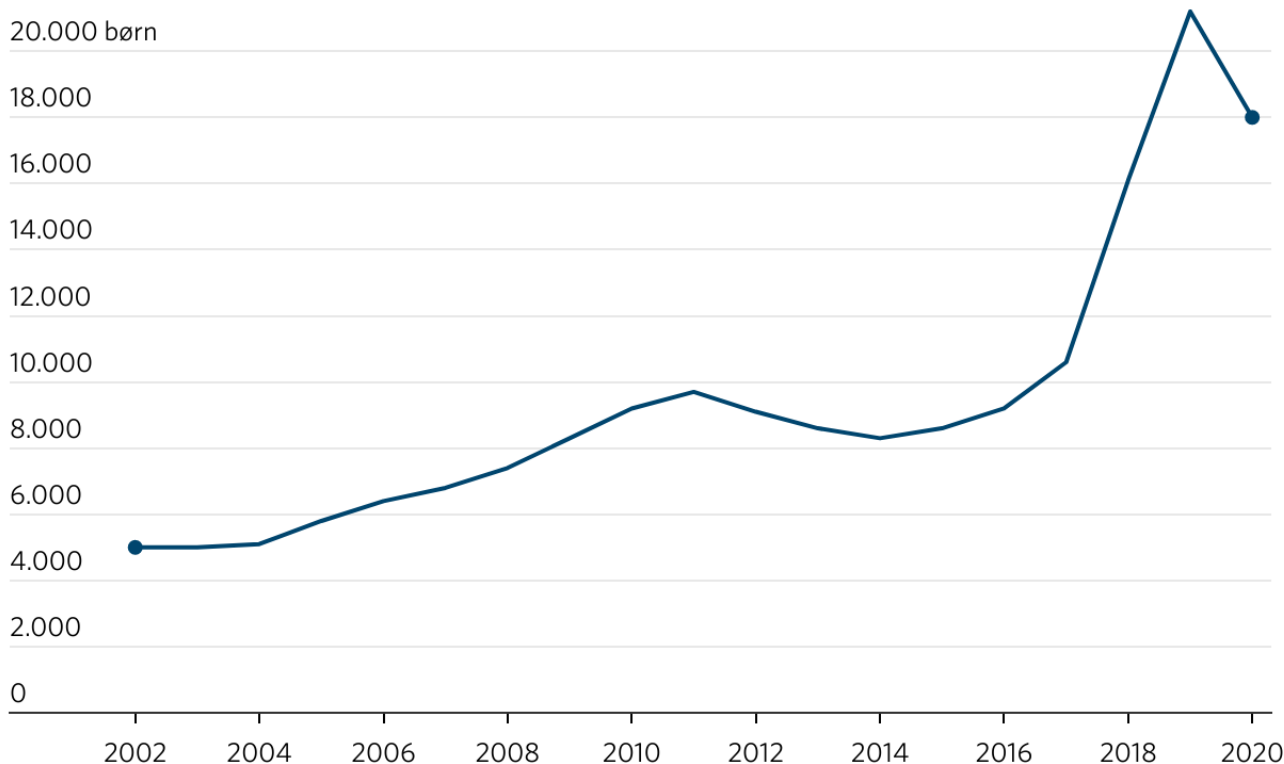
Konkret opgøres de "økonomisk fattige" som personer, der tre år i træk har oplevet at ligge under fattigdomsgrænsen. Fattigdomsgrænsen er fastsat som halvdelen af medianindkomsten, og der gælder ligeledes et formuekrav, så personer med en vis formue ikke indgår i opgørelsen. Derudover indgår familier med voksne studerende ikke.

Figur 7 viser udviklingen i antallet af økonomisk fattige børn under 18 år frem til i dag. Udviklingen i antallet af børn under 18 år, hvis familie er under fattigdomsgrænsen tre år i træk, har været stigende i størstedelen af perioden. Dog faldt antallet fra 2011 til 2014, men er igen begyndt at stige fra 2015 og frem – og med en alarmerende hast i 2018 og 2019. I 2020 er kurven dog knækket igen. Der er nu ca. 18.000 tre-årsfattige børn svarende til 1,6 pct. af alle børn under 18 år.

FIGUR 7

Færre treårs-fattige børn i 2020

Figuren viser antallet af børn, der lever i vedvarende økonomisk fattigdom, defineret som tre år i træk under den relative fattigdomsgrænse.

Anm.: Opgjort på baggrund af den tidligere officielle definition af økonomisk fattigdom, hvor man tælles med i statistikken efter 3 år under fattigdomsgrænsen i træk.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Forskelligartet udvikling skyldes forskelle i måleperiode

Figur 8 viser, hvordan antallet af fattige børn har udviklet sig opdelt på, hvor mange år i træk, de har været under fattigdomsgrænsen. Antallet af fattige børn med ét års "anciennitet" har i en lang periode udviklet sig nogenlunde stabilt bortset fra i 2016 og 2017, hvilket kan tilskrives indførelsen af bl.a. kontanthjælpsloftet i disse år.

Figuren viser, at antallet af fattige børn med to års "anciennitet" har udviklet sig nogenlunde parallelt med denne udvikling, om end i et meget lavere niveau. Det lavere niveau skyldes, at der historisk set har været stor mobilitet ud af fattigdomsgruppen fra det ene år til det andet. For mange er økonomisk fattigdom altså ikke en vedvarende tilstand. Det er dog ikke ensbetydende med, at man bør tage let på den store gruppe af børn, der oplever fattigdom i ét år, da et helt år i fattigdom er lang tid for et barn. Selv et enkelt år i relativ fattigdom i barndommen kan trække spor ind i voksenlivet, da det bl.a. øger risikoen for ikke at få en ungdomsuddannelse. Derudover bør det bemærkes, at udviklingen over de seneste 20 år ser ud til at gå mod en lavere mobilitet ud af fattigdomsgruppen fra år til år.

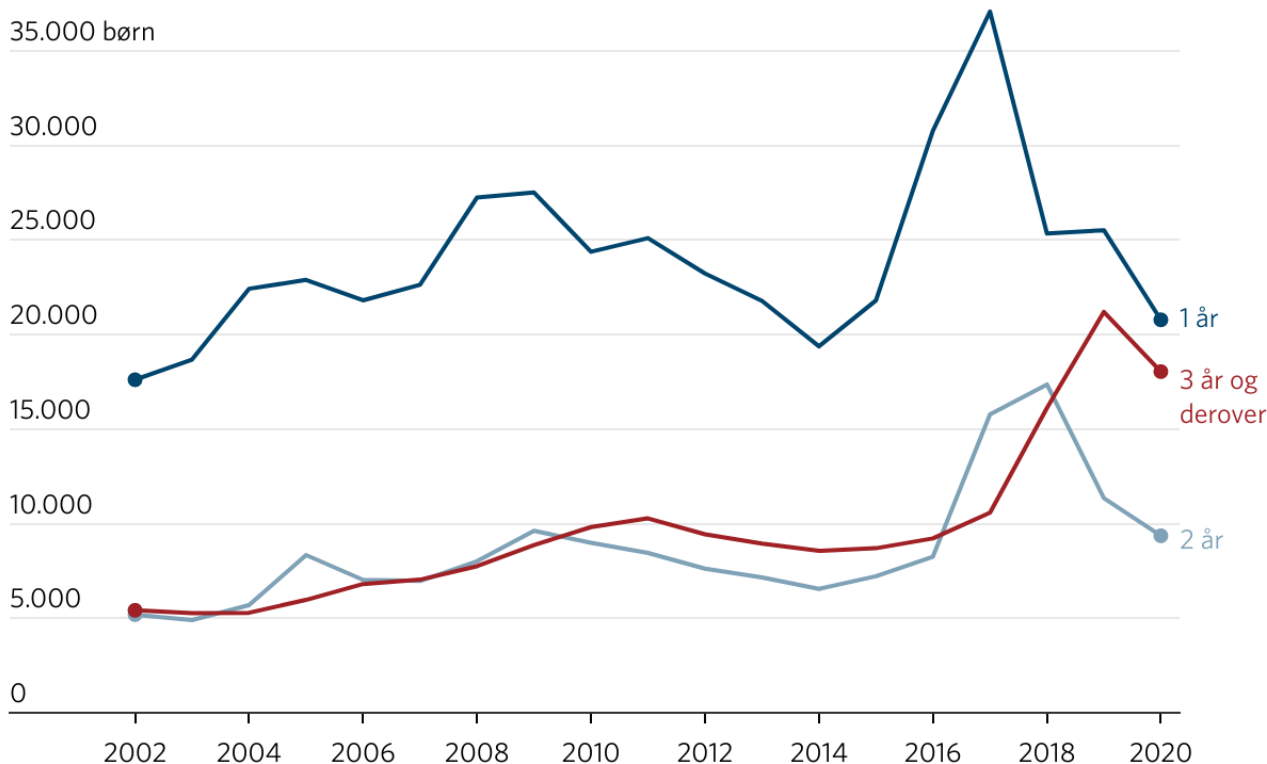
Som Figur 8 viser, er det først i 2018 og 2019, at antallet af økonomisk fattige børn, der har været under fattigdomsgrænsen tre år i træk, stiger kraftigt. Der er altså en markant forsinkelse, når man måler på vedvarende fattigdom.

Dette understreger vigtigheden af, at fattigdom belyses af forskellige opgørelser med hver sine styrker og svagheder. Mens det et-årige SDG-mål for relativ fattigdom giver adgang til tidligt og præcist at måle på udviklingen, så beslutningstagere kan reagere i tide, kan de flerårige mål give os viden om vedvarende fattigdom og mobilitetsudfordringer.

FIGUR 8

Udvikling i økonomisk fattige børn opdelt på antal år i træk

Figuren viser, hvordan antallet af børn under fattigdomsgrænsen fordeler sig på antal år i træk under fattigdomsgrænsen.

Anm.: Opgjort på baggrund af den tidligere officielle definition af økonomisk fattigdom, hvor man tælles med i statistikken efter 3 år under fattigdomsgrænsen i træk. Summen af kurverne svarer til det samlede antal treårs-fattige børn.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Bilag: Sådan defineres fattigdomsgrænsen

Danmarks Statistik har som opfølgning på FN's bæredygtigheds mål (SDG-mål nr. 1) om at reducere fattigdommen udviklet et mål for relativ fattigdom. Målet er en videreudvikling af den officielle fattigdomsgrænse, der blev vedtaget i 2013 på baggrund af ekspertudvalget om fattigdoms anbefalinger og senere afskaffet af Venstre-regeringen i 2015.

Man er fattig, hvis man i løbet af ét år har en indkomst, som er under halvdelen af medianindkomsten, og samtidig ikke har en formue i starten af året på mere end halvdelen af medianindkomsten.

Hvis familiens hovedforsørger (den der tjener mest) er studerende og ikke har været fuldtidsbeskæftiget mere end halvdelen af året, kan man dog ikke blive kategoriseret som fattig. Heller ikke børn, der flytter hjemmefra, kan blive kategoriseret som fattige, hvis mindst én af deres forældre ikke er fattig.

Medianindkomsten

Medianindkomsten er den midterste indkomst i indkomstfordelingen. Dvs., at der er nøjagtigt 50 pct., der har en indkomst, der er højere end medianindkomsten og nøjagtigt 50 pct., der har en indkomst, der er lavere end medianindkomsten. Der benyttes den husstandsækvivalerede disponible indkomst, dvs. indkomsten efter skat korrigeret for stordriftsfordele i familier m.fl. familiemedlemmer.

Fattigdomsgrænsen i kroner og øre

Hvornår en familie konkret vil ryge under fattigdomsgrænsen, afhænger af familietyper. For en enlig person er fattigdomsgrænsen på 132.300 kr. efter skat om året eller 11.000 kr. om måneden. Det er opgjort efter skat og skal dække alle udgifter til f.eks. bolig, mad, forsikringer, tøj, medicin, transport, reparationer, fritid osv. Af tabellen herunder fremgår fattigdomsgrænserne for forskellige familier.

BILAGSTABEL 1

Fattigdomsgrænsen for forskellige familietyper, 2020

Personer i familien	Grænse pr. familie pr. år	Grænse pr. person pr. år	Grænse pr. person pr. måned
1 voksen	132.300	132.300	11.000
1 voksen og 1 barn	172.000	86.000	7.200
1 voksen og 2 børn	211.700	70.600	5.900
1 voksen og 3 børn	251.400	62.800	5.200
2 voksne	198.400	99.200	8.300
2 voksne og 1 barn	238.100	79.400	6.600
2 voksne og 2 børn	277.800	69.500	5.800
2 voksne og 3 børn	317.500	63.500	5.300
3 voksne*	264.600	88.200	7.300
4 voksne*	330.700	82.700	6.900

Anm.: Børn er her defineret som under 15 år. Hjemmeboende børn på 15 år og derover tælles som voksne. *) 3 eller 4 voksne kan fx være en familie med 2 forældre og 1 eller 2 hjemmeboende børn på 15 år og derover.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

[Tilbage til overordnet temasite](#)